

Dr. Szegfű László

(1942–2022)

DOI 10.14232/belv.2022.4.11
<https://doi.org/10.14232/belv.2022.4.11>

Cikkre való hivatkozás / How to cite this article:

Jancsák Csaba – Kiss Gábor Ferenc (2022): Dr. Szegfű László (1942–2022). *Belvedere Meridionale* vol. 34. no. 4. pp 151–153.

ISSN 1419-0222 (print)
ISSN 2064-5929 (online, pdf)

(Creative Commons) Nevezd meg! – Így add tovább! 4.0 (CC BY-SA 4.0)
(Creative Commons) Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)
www.belvedere-meridionale.hu

2022. augusztus 22-én váratlanul elhunyt Dr. Szegfű László a Belvedere Meridionale Szerkesztőbizottságának alapító elnöke, nyugalmazott főiskolai tanár, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, majd a Szegedi Tudományegyetem pedagógusképző kar Történettudományi Tanszékének vezetője.

Szegfű László 1942. október 25-én Baján született. Általános és középiskolai tanulmányait is itt végezte, 1961-ben kitűnő eredménnyel érettségizett a III. Béla Gimnáziumban. Az 1961/62-es tanévben a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karára járt, majd 1962–1967 között a József Attila Tudományegyetem történelem–olasz szakos hallgatója volt. A középiskolai tanári diplomát 1967-ben szerezte meg, majd 1973-ig a JATE Központi Könyvtárának tudományos munkatársa lett. A Folyóirat Osztályon, továbbá a különgyűjtemények megszervezőjeként és gondozójaként dolgozott. 1969-ben középkori magyar történelemből „*summa cum laude*” minősítéssel doktori szigorlatot tett.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Történettudományi Tanszékén 1973 augusztusában kapott tanársegédi megbízást. Munkássága során a felsőoktatási ranglétra minden fokozatát megjárva 1989-ben nyert tanszékvezetői kinevezést. A tanítás mellett 1974–1977 között az MTA Irodalomtudományi Intézetének aspiránsa volt. 1987-ben védte meg „*Baja és birtokosai a középkorban (1323–1526)*” című kandidátusi értekezését, fokozatát 1996-ban PhD címmel is megerősítette. 2000–2003 között Széchenyi Professzori Ösztöndíjat kapott.

Kutatási érdeklődése már pályája kezdetén a magyar középkor felé fordult. A hatvanas évek végétől professzorai, Kristó Gyula és Karácsonyi Béla inspirációjára első kutatásaiban az eretnekmozgalmakat, az Ajtony mondát, majd Mezőberény középkori történetét kutatta. Már ebben az időszakban tudományos érdeklődésének homlokterébe került Szent Gellért élete és munkássága, illetve a *Deliberatio* fordítása, értelmezése és magyarázata. Ez a téma végigkísérte kutatói pályáját.

Első szakmai publikációja 1968-ban jelent meg. Kutatási területei sokszínűek voltak: a magyar őstörténet és annak szellemi hagyatéka, az Árpád-kori magyar történet, illetve a népi kultúra és a műveltség kérdése a Mohács előtti Magyarországon. Helytörténeti kutatásai tanulmányokban, illetve monográfia-részletként jelentek meg, például Mezőberény, Baja, Szeged, Röske, Öttömös, Rúzsza, Szatymaz, Üllés középkori története.

Dr. Szegfű László a heraldika tudományának is jeles művelője volt. 71 település és intézmény, többek között Csongrád megye és 23 települése címerét tervezte és írta le. A fentiekkel együtt 186 címszó leírását készítette a magyar települések címereit közreadó kiadványban. Mint szakmai tanácsadó közreműködött a szegedi Dóm téri címerek rekonstrukciójában. Kreatív szerepvállalása volt a József Attila Tudományegyetem, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, és a Szegedi Tudományegyetem címereinek megalkotása és leírása.

A magyar államalapítás millenniumára, állami felkérésre „*Magyar jelképek és történelem*” címmel 46 tablóból álló kiállítást tervezett, ami húsz nyelven készült el, és közel száz nagyvárosban került bemutatásra.

Aktív alkotói pályáját jelzi tizenkét könyve és közel kétszáz tudományos publikációja. Fő műve, a pogány magyarok hitvilágáról írt Ősi szellemi örökségünk című monográfiája olasz nyelven is megjelent.

Munkásságát több kitüntetéssel is elismerték: Pro Iuventute Emlékplakett (1993), Szegedért Emlékplakett (2005), Apáczai Csere János-díj (2007), Pedagógus Szolgálati Emlékérem (2007), Honor Pro Meritis (2017).

Szegfű Tanár Urat előadásainak magas színvonalra és színes, eleven stílusa miatt a hallgatók által mindig is nagy tisztelet és szeretet övezte. Oktatási területe elsősorban a „*Középkori magyar történelem*”, illetve a „*Történelem segédtudományai*” és a „*Bevezetés a magyar történelem forrásaiba*”, továbbá a „*Régészet*” stúdiumai, de rendszeresen oktatta a „*Vallástörténet*” illetve

a „Bibliai ismeretek” tantárgyait is, mindemellett aktuális kutatási témáiból speciálkollégiumokat tartott. Alapító tagja volt a Szegedi Középkorász Műhelynek és a Szegedi Tudományegyetem Történelemtudományi Doktori Iskolájának.

Szakmai hatókörét és elismertségét jelzik szervezeti tagságai. Tagja volt a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaságnak, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémiai Bizottság Magyar Történeti Munkabizottságának, a Nemzetközi Magyar Filológia Társaságnak, valamint a Magyar Történelmi Társulat Csongrád Megyei és Szegedi Csoportjának, melynek elnöki tisztét is betöltötte.

Nemcsak vezető oktatóként és tudományszervezőként, de az 1989-ben, hallgatóinak kezdeményezésére, tanszékvezetői támogatásával létrehozott Belvedere Meridionale lap Szerkesztőbizottságának elnökeként és az 1995-ben megszületett Belvedere Meridionale Alapítvány elnökeként következetesen képviselte a nemzeti emlékezet és nemzeti kultúránk megőrzésének ügyét.

Dr. Szegfű László az a klasszikus tudós tanár volt, aki szakkönyvekben és folyóiratokban közzétett tudományos eredményeit és oktatói-nevelői meglátásait mindig igyekezett az új nemzedékekkel is megosztani, ezáltal vált a JGYTF/JGYPK egyik legnépszerűbb oktatójává, a tanári kar ikonikus alakjává.

Elhivatott oktatóként fiatalok sokaságát nevelte a történeti-kutatói szemléletet művelő, a történelemtanári pályát hivatásnak-küldetésnek valló, valamint a honismeret és a helytörténet iránt elkötelezett pedagógussá. Történész és egyetemi oktatók több nemzedéke formálódott az irányítása alatt. Tanárként és tanszékvezetőként – ha szükségesnek látta – minden követ megmozgatott, vagy a megfelelő fórumon kifejtette véleményét a hallgatók és a kollégák védelmében. Vezetőként bátran kiállt a Tanszék, a klebelsbergi hagyományokat őrző szegedi tanárképzés, és a felsőoktatás értelmiségi létre nevelő szerepei, társadalmi értékei mellett.

A mindig elérhető, kérdésekkel-kérésekkel megszólítható Tanár Úr, most már a múltból jelen korunkba visszamosolygó, szelíd, figyelmes tekintetét emlékezetünkben őrizzük, az általa képviselt értékek pedig generációkon átívelve örökítődnek tovább, és a magyar történész- és tanártársadalom Szegeden nevelődött tagjain keresztül hatással vannak a hazai történelemtanításra, kutatásra, történelmi emlékezetünk megőrzésére.

Nyugodj békében Tanár Úr!

Jancsák Csaba és Kiss Gábor Ferenc

DR. SZEGFŰ LÁSZLÓ SZAKIRODALMI MUNKÁSSÁGA

<http://acta.bibl.u-szeged.hu/65784/>

ONLINE ELÉRHETŐ MŰVEI:

<https://acta.bibl.u-szeged.hu/view/creators/Szef==0171=3AL=E1szl=F3=3A=3A.html>